

TREBALL FINAL DE GRAU EN MESTRA D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

**El teatre com a estratègia didàctica per a
l'estudi dels continents.**

Alumna: Laia Salvador Margaix

Tutor: José Vicente Gil

Àrea de Coneixement: Ciències Socials

Curs acadèmic: 2018/2019

INDEX

1. Resum	3
2. Justificació de la temàtica triada	4
3. Introducció teòrica: estat de la qüestió	5
4. Metodologia	7
5. Proposta	8
6. Conclusions	20
7. Bibliografia i webgrafia	21
8. Annexos	22

1.RESUM

Al treball que s'exposarà a continuació es proposa estudiar els cinc continents des d'una perspectiva transversal, inclusiva, dinàmica i motivadora. Es considerarà el teatre com a eina educativa que ajudarà, en primer lloc, a l'adquisició de coneixements. A través d'aquesta tipologia textual adquiriran els continguts referents a les ciències socials. A més a més, el teatre permet fomentar la socialització, la inclusió i la companyonia dins l'aula. Cal destacar que al llarg de tot el procés es treballarà de forma cooperativa, utilitzant com a metodologia base el puzzle d'Aronson, dividint la classe en cinc grups cooperatius per a així, assignar a cadascú un continent. Tot el treball girarà entorn als cinc continents, però no només s'abastaran continguts de Ciències Socials, sinó que de forma transversal, s'estarà aprofundint en llengua, en coneixements matemàtics i també en les assignatures més artístiques del currículum d'Educació Primària. Així mateix, el fet de treballar els cinc continents amb l'alumnat de cinqué queda sustentat baix la normativa regulada al Decret 108/2014 del currículum d'Educació Primària per la qual s'estableix el currículum d'Educació Primària a la Comunitat Valenciana; de la mateixa manera que dóna veu als alumnes d'altres nacionalitats i a les seues famílies, potenciant així el respecte per la diversitat cultural i considerant-la una font d'aprenentatge necessària per a la convivència.

Paraules clau: ciències socials, aprenentatge cooperatiu, inclusió, transversalitat

2. JUSTIFICACIÓ DE LA TEMÀTICA TRIADA

Com diuen Ramiro i Gil (2017), 'les ciències socials han estat motiu de desaprovació per tindre la imatge d'una àrea avorrida, inútil i memorística'. De vegades m'he preguntat si és realment pels continguts que hi apareixen o si té més a veure en com es treballen aquests, i la meua experiència em diu que el poc interès que aquesta provoca a l'aula ve de com es treballa. Des que sóc menuda, he treballat les Ciències Socials de manera totalment teòrica i sense quasi gaudir de l'aprenentatge.

A més, gràcies als pràcticums que he realitzat, he pogut observar el poc dinamisme que apareix als llibres i als exercicis, que com són tan repetitius no desperten gens d'interés en l'alumnat. Però, es poden treballar les Ciències Socials des d'un enfocament diferent i més dinàmic? Mirar més enllà en educació és fonamental per a aprofitar situacions, recursos, espectacles, etc. quotidians i utilitzar-los com a eina educativa. És per això, que aquesta proposta es considera el teatre, un espectacle que tothom coneix, com a mètode per a treballar tot un projecte entorn dels cinc continents al curs de 5é de Primària.

Veure durant la meua estada de pràctiques al CEIP Eleuterio Pérez, per primera vegada, el teatre a l'escola, tot i que era en horari extraescolar i que es representaven obres clàssiques, m'ha fet plantejar-me'l com alguna cosa més que entreteniment. Pot ser el teatre una bona eina educativa? Pot ser motivador per a l'alumnat? Pot aconseguir que els alumnes, tant els més implicats com els menys, adquirisquen els coneixements de forma significativa?

El que es pretén amb el treball de final de grau que s'exposarà a continuació, que serà de tipus professionalitzador, és considerar el teatre com a eina educativa i fer una proposta didàctica que considerarà el teatre com a activitat final d'un projecte que girarà al voltant dels cinc continents. Com diu Mesa (2017), treballar continguts curriculars amb el teatre permet que els alumnes, 'en donar sentit i interpretar la informació percebuda pels seus sentits, creen el seu propi concepte implicant la memòria, la percepció i l'atenció.' (p.17). I per tant, permet que l'aprenentatge siga actiu i significatiu.

Amb el teatre, no només es poden potenciar qualitats específiques tradicionals, com l'expressió corporal i oral, o la memòria, sinó que també permet treballar, de manera transversal diferents continguts com, en aquest cas, els continents d'una forma dinàmica, inclusiva i motivadora. La transversalitat que aporta fer un projecte amb el teatre com a mètode d'adquisició de nous coneixements és molt positiva, ja que permet que la majoria d'assignatures estiguen involucrades al procés i que els alumnes ho estiguen també de forma totalment activa.

Aquest projecte potencia l'adquisició de continguts considerant la transversalitat com a imprescindible, ja que, en estudiar els cinc continents utilitzant el teatre, es treballen tant continguts de Ciències Socials, com continguts de Llengua Valenciana, de Música, de Valors Cívics, i fins i tot,

de Matemàtiques i Plàstica.

A més, amb aquest recurs pedagògic, els i les alumnes participen tant en el procés com el resultat, i més si, com en aquest cas, són ells i elles mateixes, amb l'ajuda i la supervisió del o de la docent, qui creen el guió que posteriorment serà representat. Amb això, es dóna principalment la importància al procés d'investigació dels continents, a la formació de la història que posteriorment es presentarà, als guions d'aquesta o a la creativitat entre altres coses.

Fins a arribar a la creació de l'obra de teatre, es treballaran els continguts mitjançant el Puzzle d'Aronson, una metodologia que té com a principi l'aprenentatge cooperatiu. Aquest tipus d'aprenentatge 'permet als estudiants desenvolupar les destreses socials necessàries per a assolir una vida productiva com adults' (Arias, Cárdenas i Estupiñán, 2005, p.72) i ajuda a crear un clima de companyonia i respecte a l'aula motivant als i a les alumnes a la participació activa en tot el procés d'aprenentatge.

Fonamentar el projecte utilitzant la metodologia de treball cooperatiu permet fomentar la consciència cultural i el respecte a la diversitat, considerant les diferències culturals com oportunitats d'aprenentatge i d'enriquiment personal. El fet de treballar la diversitat cultural a l'aula és totalment necessari, ja que com diuen Lluch, X i Salinas, J (1996) els centres educatius són un dels llocs clau on es manifesta la diversitat cultural, i, sense cap dubte, un dels àmbits de socialització on més clarament podem actuar per a afavorir una lectura positiva de la diversitat. Per últim, amb la proposta, es pretén abastar part dels continguts referents a la geografia de cinqué de Primària utilitzant el teatre com a vehicle que permet treballar tot el projecte de forma transversal, inclusiva i creativa, fomentant el protagonisme dels i les alumnes en l'aprenentatge.

3. INTRODUCCIÓ TEÒRICA: ESTAT DE LA QÜESTIÓ

Des de l'antiguitat, el teatre s'ha considerat una de les activitats artístiques més valorades tant per als actors com per als espectadors, però, només s'ha considerat com a espectacle allunyat del context escolar. En l'actualitat, com diu Murillo, M (1992), tot i que és un espectacle valorat per tothom, el teatre a les escoles només apareix com una eina d'entreteniment, sense tenir en compte totes les possibilitats educatives que amaga l'activitat dramàtica.

Són moltes les escoles que representen obres clàssiques als festivals de final de curs, que fan excursions per a veure obres de teatre o que introdueixen el teatre a l'escola però com a activitat extraescolar, quedant d'aquesta manera marginat de l'horari curricular de forma activa. A l'escola, el seu estudi, quan té lloc, és de caràcter teòric, s'estudia com un gènere literari més dins de la història de la literatura. S'estudien autors, es llegeixen textos, s'assisteix esporàdicament a alguna representació però a penes existeixen tallers on s'aprenega a fer teatre i a viure el fet teatral com un

espectacle viu en el qual es pot participar. La formació teatral queda relegada a algunes assignatures optatives o a activitats de caràcter extraescolar. (Fernández, 2009, p.4)

Amb aquesta citació, reafirmem que el teatre no s'utilitza com a ferramenta educativa capaç de cobrir totes les necessitats de l'alumnat i d'aconseguir l'adquisició dels continguts corresponents. És per tot això pel que, a aquest projecte, es proposa el teatre com a metodologia enfocada a aconseguir la interiorització de continguts treballant-los des de la transversalitat i des del treball cooperatiu, potenciant la participació i la motivació de l'alumnat, considerant el teatre una font d'aprenentatge totalment útil per a l'adquisició dels objectius proposats.

A més, el teatre no només permet l'aprenentatge dels continguts teòrics des d'una perspectiva diferent, també permet el desenvolupament integral de l'alumnat, potenciant les relacions socials entre iguals i ajudant a augmentar l'autoestima dels més insegurs: 'El teatre a l'aula no pretén trobar o preparar bons actors, sinó proveir al subjecte d'una sèrie de coneixements, aptituds i habilitats que milloren la seua autoestima i les seues relacions amb el mitjà que l'envolta.' (Agüero, 2007, p.15) En el projecte que a continuació es defensarà, es considera el teatre com la base que sustentarà tot el treball. Tant és així, que ens servirà, no sols com a element a aprendre sinó també com a element per a aprendre. A més, també servirà com a eina motivadora i integradora que permetrà treballar la transversalitat a l'aula.

No es treballarà el teatre de forma passiva assistint a una obra de teatre o visualitzant-la a l'aula, sinó que es treballarà de forma totalment activa, ja que serà l'alumnat l'encarregat de crear i de representar l'obra al voltat d'allò que haurà estudiat prèviament. La representació de l'obra pels mateixos alumnes, els permet aprendre els coneixements de forma totalment significativa, i a més, permet a la docent veure el grau d'implicació i d'aprenentatge de cada alumne/a.

Tanmateix, el teatre pot ajudar a retallar distàncies entre les famílies i el claustre, ja que el fet de crear un projecte amb una repercussió final, com pot ser una representació al saló d'actes municipal, crida l'atenció de les mares i pares, motivant-los a implicar-se no només en la representació final, sinó també en la creació de diàlegs i en els assajos de l'obra. D'aquesta manera, com diu Blanco, J (2001), famílies i docent, mantindran una comunicació bilateral en la qual es buscarà en tot moment millorar la qualitat educativa de l'alumnat, valorant tot el procés, del que les famílies formaran part, i no només el resultat final.

És per tot això, pel que es considera que el teatre és una ferramenta educativa molt valuosa per a l'aprenentatge de les Ciències Socials, que obri les portes a una educació dinàmica, inclusiva, motivadora i que, a més, permet comptar amb la implicació de les famílies.

4. METODOLOGIA

La proposta s'enfoca en treballar, mitjançant un projecte, els cinc continents de forma transversal i utilitzant l'aprenentatge cooperatiu mitjançant el puzle d'Aronson.

El fet d'utilitzar metodologies que potencien el treball cooperatiu és molt positiu, ja que:

L'aprenentatge cooperatiu li permet al docent assolir diferents objectius importants al mateix temps. En primer lloc, ajuda a elevar el rendiment de l'alumnat, inclosos tant els especialment dotats com els que tenen dificultats per a aprendre. En segon lloc, l'ajuda a establir relacions positives entre els alumnes, assentant així les bases d'una comunitat d'aprenentatge en la qual es valore la diversitat. En tercer lloc, els proporciona als alumnes les experiències que necessiten per a aconseguir un saludable desenvolupament social. (Johnson, Johnson i Holubec, 1999, p.85).

Tot això, provoca que el clima a l'aula siga positiu i enriquidor per als i les alumnes i que, per tant, la motivació i les ganes de formar part del grup augmenten.

Seguint la metodologia del puzle d'Aronson, es dividirà la classe en equips i cadascun d'aquests es convertirà en un grup base que s'especialitzarà en un continent. L'aprenentatge mitjançant el puzle d'Aronson és molt enriquidor per a l'alumnat perquè, mitjançant aquesta tècnica són els propis alumnes els que fan de tutors de l'aprenentatge dels seus companys sent també tutoritzats per ells. D'aquesta manera, es produeix una comunicació molt positiva entre iguals, ja que, els objectius de tots els participants estan relacionats entre si, de tal manera que cadascú pot aconseguir els seus objectius si els altres aconseguixen els propis. Amb això, els alumnes s'impliquen tant en el seu aprenentatge com en els dels companys i companyes, ajudant als que més dificultats presenten per a aconseguir tots el mateix grau de coneixement. Amb aquesta metodologia, els alumnes no depenen excessivament del docent, sinó que són ells els constructors del seu propi aprenentatge, sent els protagonistes de tot el procés. A més, com diuen Traver, J, Garcia, R i Candela, I (2001, p.59) les avantatges d'aplicar aquesta tècnica són moltes: genera una interacció molt intensa entre els alumnes perquè els obliga a escoltar-se entre si amb atenció, es creen actituds positives cap al centre i cap als companys, augmenta significativament l'autoestima, redueix les hostilitats, tensions i prejudicis, millora el rendiment acadèmic, disminueix la seua competitivitat i els ajuda a veure als seus companys com a font d'aprenentatge. Amb tot això, aconseguim que l'alumnat es senta motivat i implicat en el projecte.

A més de treballar mitjançant el puzle d'Aronson, al projecte es proposa el teatre com a mètode per a interioritzar els continguts. Amb aquest, aconseguim de nou la comunicació directa i l'intercanvi d'idees entre els alumnes, que ajuda a la formació integral de l'alumnat. Així mateix, el teatre permet que els i les alumnes més tímids vagen perdent progressivament la por a parlar en públic i que les necessitats específiques de l'alumnat es vegen cobertes tant per part del o de la docent com per part

dels companys i les companyes, amb qui compartiran tot el procés.

Gràcies a aquesta metodologia, aconseguim també estimular el plaer per la lectura i per l'expressió oral, juntament amb el plaer per adquirir nous coneixements d'una manera totalment activa i dinàmica.

També s'ha de tenir en compte, que el teatre, permet una educació transversal en la qual s'involucre gran part de la comunitat educativa, ja que, com diu Blanco, A (2016), el recurs teatral permet relacionar moltes àrees de coneixement entre si, com la Llengua, la Geografia i Història i les Tecnologies de la Informació i del Coneixement (TIC).

Seguint aquesta reflexió, el projecte que es desenvoluparà a continuació tindrà també en compte la transversalitat. Amb aquesta, l'alumnat aprén, estant involucrat en un mateix projecte, continguts de diferents assignatures, fent que el fil conductor siga sempre el mateix i despertant l'interés de l'alumnat per aprendre coses al voltant del projecte en més d'una assignatura. Això ens permet aconseguir una educació global partint dels continguts d'una assignatura específica, en aquest cas, les ciències socials, però ampliant els coneixements a altres assignatures, com en aquest cas, en major intensitat, Llengua Valenciana i TIC, però arribant a involucrar les assignatures artístiques i fins i tot les matemàtiques.

4. PROPOSTA

4.1. Introducció de la proposta

Com es diu al DECRET 108/2014, 4 de juliol, de la Comunitat Valenciana, la matèria de Ciències Socials s'ocupa de l'estudi de la realitat social, especialment en les dimensions geogràfica i històrica des de les quals s'integren altres perspectives que aborden els fenòmens polítics i culturals. L'aprenentatge en aquesta matèria pretén desenrotllar la comprensió dels problemes socials que l'alumnat haurà d'afrontar com a ciutadà i aprendre a viure en societat assumint els valors que fonamenten una societat democràtica.

A aquesta proposta es volen considerar les Ciències Socials com una assignatura dinàmica creant un projecte inclusiu, cooperatiu i transversal per a alumnes de cinqué de Primària considerant el teatre un mètode educatiu útil tant per a l'adquisició de continguts com per a l'avaluació d'aquests.

Com que s'enfoca la proposta des d'una perspectiva transversal es tractaran simultàniament continguts d'altres assignatures, entre les quals es destaca Llengua Valenciana, Plàstica, Música i fins i tot matemàtiques, creant així un projecte global compartit que desperte l'interés de l'alumnat.

Pel que fa a la programació del projecte, suposem que va dirigit per a una classe de cinqué de primària formada per 27 en la que hi ha un alumne/a en necessitats de suport educatiu especial. La distribució de l'alumnat va acord amb la metodologia, el treball cooperatiu, i per tant, els i les alumnes

es situen en 3 grups de cinc i 2 de sis, pensant en els xiquets que més dificultats tenen i els que menys, compensant els grups per a cobrir totes les necessitats de tot l'alumnat.

El desenvolupament del projecte tindrà una duració estimada d'uns dos mesos. Dividint-lo en tres activitats: l'activitat inicial, que durarà unes vuit sessions i en la que es treballaran els continguts seguint la metodologia del puzzle d'Aronson, l'activitat de desenvolupament, que serà la creació dels diàlegs i dels decorats i els assajos de l'obra de teatre i l'activitat final, que serà la representació d'aquesta.

4.2. Objectius de la proposta

Els objectius que es pretenen aconseguir amb la realització del projecte estan tant relacionats en l'adquisició dels continguts com en el procés d'aprenentatge i són els següents:

- Organitza la informació que troba a les diferents pàgines web.
- Participa respectuosament en les tasques cooperatives.
- S'intenta superar a ell/a mateixa a mesura que el projecte avança.
- És capaç de treballar de forma autònoma.
- Diferència els diferents tipus de clima i els factors que afecten a aquest.
- Relaciona la hidrografia d'un lloc amb el clima del mateix.
- Reconeix els diferents tipus de paisatges relacionant-los amb el clima.
- És conscient de les activitats humanes més representatives en cada continent.
- És conscient del problema de la contaminació a món.
- Entén els moviments migratoris i els motius d'aquests.

4.3. Continguts de la proposta

Els continguts educatius referents a Ciències Socials que es tractaran al projecte són:

- Iniciació al mètode científic i la seua aplicació a les Ciències Socials: Planificació de la indagació, busca, registre i organització de la informació procedent de diverses fonts primàries i secundàries.
- Participació cooperativa en tasques: ser responsable del benestar grup, participació en la planificació i presa de decisions.
- Esforçar-se. Constància i hàbits de treball. Capacitat de concentració. Adaptació als canvis.
- Aprenentatge de manera autònoma.
- Noció de diferència cultural i discriminació.

- Tipus de mapes: planisferis, pla topogràfic, mapa polític, mapa físic.
- Situar les regions climàtiques europees en un mapa.
- Paisatge mediterrani, oceànic, de muntanya i subtropical. Clima i activitats humanes: agricultura i turisme.
- Nocions de vessant hidrogràfic i règim fluvial i la seua relació amb el clima.
- Elements del medi físic: sòl, relleu, clima (temperatura, precipitació i insolació) i hidrografia.
- Nocions de desenrotllament sostenible i recurs. Contaminació. Escassetat i esgotament de recursos.
- Activitats humanes: agricultura i indústria, obtenció de fonts d'energia i matèries primeres.
- Moviments migratoris.

4.4. Competències

Considerant les set competències clau que ha establert la LOMQUE, podem afirmar que en aquesta proposta s'aborden totes elles:

La competència en comunicació lingüística, ja que l'instrument bàsic per a desenvolupar el projecte és el llenguatge. Es fa ús de la llengua escrita per a la recerca i la selecció d'informació i es fa ús de la llengua oral per a l'explicació dels continguts entre els companys, als assajos de l'obra i a la representació final.

La segona, competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia, es treballa no sols amb l'orientació als mapes, sinó també amb orientació espaciotemporal. A més, la treballaran també al llarg de tot el procés d'investigació i recerca d'informació, cobrint les seues necessitats gràcies a les tecnologies disponibles a l'escola.

La competència digital la treballaran en el moment de cerca autònoma a Internet, i en la visualització de possibles vídeos que es veuran al llarg de la proposta, fent un ús segur i crític de les TIC.

Aprendre a aprendre és una de les principals competències que estarà sempre present al projecte. Com que el paper de l'alumnat és totalment actiu, aprendran dels seus propis errors i de tot allò que els companys i companyes aporten, implicant-se per a iniciar l'aprenentatge i persistir-hi en aquest, treballant de manera individual i col·lectiva.

Les competències socials i cíviques fan referència a la capacitat per a relacionar-se amb les persones participant de manera activa i, a aquest projecte s'aconsegueix a través dels grups cooperatius creats a l'aula que condueixen al diàleg, a la convivència i al respecte entre iguals. També es treballa aquesta competència al projecte tractant totes les diferents cultures del planeta,

fomentant la valoració i el respecte de totes elles per igual, considerant-les una font d'aprenentatge imprescindible per a la formació personal de l'alumnat.

El sentit de la iniciativa i l'esperit emprenedor, implica les habilitats necessàries per a convertir les idees en actes, com la creativitat, la planificació i la gestió de tasques i és açò el que es pretén abordar amb la metodologia del puzzle d'Aronson, el desenvolupament de les capacitats per a assumir responsabilitats, creant alumnes amb iniciativa. A més, amb la creació, la producció i l'execució de l'obra es fomenta el paper de l'alumnat com a persones emprenedores i amb iniciativa.

Per últim, la consciència i expressions culturals s'aconsegueixen al llarg de tota la proposta, des del moment en què coneixen les diferències culturals entre els continents fins que representen l'obra, donant importància a un espectacle cultural com a ferramenta educativa.

4.5 Desenvolupament de la proposta

4.5.1. Activitat inicial

Aquesta activitat es dividirà en vuit sessions en les quals l'alumnat treballarà els continguts de manera cooperativa i autònoma.

PRIMERA SESSIÓ: La primera sessió anirà destinada als continguts previs de l'alumnat.

Es repartiran unes fitxes (ANNEX 1) introductòries sobre cada continent que hauran d'emplenar individualment i que després posaran en comú. Amb aquestes fitxes, el que es pretén és aconseguir saber de quins coneixements hem de partir per a començar amb l'explicació dels continguts. A més, ens serviran per a, una vegada acabat el projecte, comparar els coneixements previs amb els posteriors, cosa que ens ajudarà per a l'avaluació.

SEGONA SESSIÓ: la destinarem a l'ampliació de les fitxes de coneixements previs.

El o la docent començarà situant cada continent al mapa del món i destacarà alguna informació que posteriorment hauran d'ampliar per grups:

Situarà en cada continent els països i els rius més rellevants, demanant la participació dels i les alumnes i considerant la informació que havien posat a les fitxes de coneixements previs. Una vegada situats els països i els rius de cada continent al mapa, explicarà les diferències climàtiques principals segons la seua situació al món. En aquest punt, haurà de focalitzar l'atenció en aquells climes més destacats de cada continent a causa de la varietat climàtica d'aquests. Arribat aquest moment, el o la docent haurà de reflexionar juntament amb l'alumnat sobre el canvi climàtic, sobre la importància del reciclatge i sobre la repercussió de la contaminació a les diferents parts del món. Es visualitzaran vídeos que mostren la realitat de la contaminació (ANNEX 2) per a conscienciar a

l'alumnat, i es proposaran xicotetes mesures que dia a dia podem fer per a intentar frenar el canvi climàtic. Per últim, explicarà les activitats humanes més destacades de cada continent per sectors, destacant alguns dels treballs més representatius de cada un, perquè els i les alumnes amplien la informació i busquen el perquè d'aquests treballs a cada part del món.

CONTINENTS	PAÏSOS	RIUS	CLIMES	ACTIVITATS HUMANES
Europa	Alemanya França Espanya	Sena Rin Danubi	Contiental Oceànic Mediterrani	Sector secundari Sector terciari Indústries, educació, finançes, sanitat, hosteleria.
Àfrica	Angola Argelia Egipte	Nilo Congo Níger	Desèrtic Tropical Mediterrani	Sector primari Ramaderia, agricultura, pesca, mineria
Amèrica	EEUU Brasil Mèxic	Amazonas Celeste Mississipi	Desèrtic Tropical Oceànic	Sector primari Sector secundari Sector terciari Agricultura, ramaderia, construcció, tecnologies, comerç, turisme.
Oceania	Nova Celandia Nova Guinea Australia	Murray Darling Waikato	Tropical Desèrtic	Sector primari Sector terciari Agricultura, ramaderia, turisme
Àsia	Índia Xina Japó	Gangés Yangazté Èufrates	Continental Tropical Desèrtic	Sector primari Sector terciaria Agricultura, ramaderia, tecnologies, turisme.

TERCERA SESSIÓ: es dividirà a l'alumnat per equips. Cada equip serà especialista en un continent i haurà d'investigar a diferents pàgines web (ANNEX 3) seleccionades pel o per la docent per a ampliar el seu coneixement sobre el continent que ha d'estudiar.

A aquesta primera recerca autònoma, hauran de buscar informació sobre el tipus de climes que es poden trobar a cada continent, aprofundint en les característiques dels climes que la mestra o el mestre els haurà dit anteriorment. A més, la mestra els introduirà els tipus de paisatges predominants a cada continent, relacionant-los amb els climes i els equips hauran d'investigar el perquè d'aquests.

QUARTA SESSIÓ: estarà també destinada al treball autònom per equips.

En aquesta, es centraran a buscar informació sobre la hidrografia del continent assignat. Es demanarà que reconeguen els mars o oceans que envolten el continent i que investiguen les característiques dels tres rius més importants de cadascun (regim, cabal i curs), nomenats en la segona sessió.

QUINTA SESSIÓ: serà l'última que destinarem al treball autònom.

La recerca anirà destinada a les activitats humanes predominants en el continent, ampliant el que prèviament haurà explicat la mestra o el mestre. Com que el docent dirà els sectors predominants de cada continent i els treballs més comuns dins de cada sector, l'alumnat haurà d'ampliar eixa informació. A més, també investigaran sobre els moviments migratoris. El o la docent dirà quins són els moviments migratoris més comuns: Emigració de Siris a Turquia, emigració d'africans del nord a Espanya, emigració d'espanyols a Alemanya, de mexicans als Estats Units i les alumnes hauran de buscar els motius pels quals es donen, veient així les diferències que hi ha inclús dins de cada continent.

Tota la informació recollida fins al moment la sintetitzaran realitzant un mural a mesura que troben informació, des de la primera recerca, en una cartolina que aniran emplenant a mesura que les classes de treball autònom van passant. Aquests murals seran individuals, tot i que tots els membres d'un mateix grup han de tenir la mateixa informació.

SISENA SESSIÓ: Comptarem amb la col·laboració de pares i mares d'alumnes d'altres països que ens contaran peculiaritats del seu país, el motiu de la seua migració a Espanya, la qualitat de vida que hi ha al seu país d'origen, a més d'altres curiositats que consideren interessants.

SETENA SESSIÓ: es presentarà la tècnica de treball que a partir d'aquest moment es portarà a terme, el puzle d'Aronson.

Seguint la metodologia, es consideraran els equips ja fets com grups base, que una vegada fet tot el treball autònom, es separaran creant grups d'experts. Aquests segons grups es formaran per un alumne expert en cada continent, és a dir, un que haja investigat sobre Amèrica, altre sobre Europa,

altra sobre Àfrica, altra sobre Oceania i altra sobre Àsia. Cada alumne/a d'aquest grup, haurà de portar la seua cartolina i fer una xicoteta introducció als altres membres del grup sobre el continent que ha estudiat.

VUITENA SESSIÓ: anirà destinada a l'explicació detallada entre els companys als grups d'experts. Així, podran comparar la vida a les diferents parts del món i valorar la diversitat com motiu d'aprenentatge.

4.5.2. Activitat de desenvolupament

Aquesta activitat gira al voltant de la creació dels diàlegs i dels decorats i dels assajos de l'obra de teatre. Aquesta activitat ocuparà quatre sessions de ciències socials, tres de llengua valenciana i quatre de plàstica.

En acabar les explicacions per grups d'experts, es tornarà als equips base i es començarà a explicar el teatre. Els proposarem als i a les alumnes un model de teatre, en aquest cas, representarem la història de dos exploradors que viatjaran pel món. Aquests dos seran els protagonistes, que hauran de viatjar per tots els continents amb l'objectiu de trobar la contrasenya que necessiten per a poder utilitzar la màquina del temps que van trobar a la casa vella d'un d'ells. La resta d'alumnes, agrupats pels equips base, seran personatges de cada continent, un de cada grup serà el representant del continent que presentarà als seus consellers: un especialitzat en els climes, que aconsellarà als exploradors a quina part del continent anar en cada moment, un especialitzat en paisatges, que els manarà a un lloc específic del continent on trobaran cada pista, un especialitzat en les activitats humanes, que els ajudarà a fer-se passar per treballadors per a arribar a la pista i un que serà el conseller hidrogràfic, que els dirà per on hauran de creuar d'un continent a altre o d'un país a un altre dins del mateix continent. Per a la creació de l'obra es dedicaran quatre sessions, dues sessions de Socials i dos de Llengua Valenciana.

PRIMERA SESSIÓ: El o la docent presentarà l'obra i indicarà com serà la introducció.

Durarà dos minuts i començarà amb dos xiquets que troben una màquina del temps al costat de una caixa d'instruccions tancada a la casa vella d'un d'ells. A la introducció, els xiquets hauran de decidir si volen o no descobrir la contrasenya que es necessita per obrir la caixa que els permetrà utilitzar la màquina del temps. Veuran que per a poder aconseguir la contrasenya, hauran de viatjar per tot el món seguint un llibre d'instruccions que es reunirà amb persones de cada continent. Els i les alumnes, hauran d'inventar, juntament amb el docent, els diàlegs de la introducció. Posteriorment, començaran a crear el nus de la història seguint les direccions del o la docent. Com que els xiquets exploradors són, en aquest cas, d'Espanya, un país europeu, començaran la investigació per aquest continent.

En aquesta primera sessió, també es presentaran les dues primeres escenes del nus, que durarà aproximadament uns trenta minuts.

Primera escena:

En aquesta, els exploradors començaran seguint la primera instrucció: localitzar al representant europeu que es troba a les muntanyes del Penyagolosa. Els xiquets exploradors seguiran les instruccions fins a arribar fins a ell, qui, al reunir-se amb ells, els donarà una màquina tele transportadora que els permetrà canviar de continent quan coneguen als seus consellers.

Segona escena:

En aquesta, apareixeran els exploradors i els consellers mantenint una conversa sobre les característiques del continent europeu. D'aquesta conversa, els alumnes trauran la primera part de la contrasenya, que hauran d'introduir a la màquina tele transportadora perquè els envie al següent continent: Àfrica.

SEGONA SESSIÓ: S'utilitzarà aquesta sessió per a crear els diàlegs de la tercera, la quarta i la cinquena escena.

Tercera escena:

Els exploradors es trobaran en meitat del desert envoltats per sis africans i africanes. La representant del continent i els seus consellers. Mantindran una conversa amb tots ells i posteriorment, el conseller de paisatges, els guiarà fins que arriben a la sabana.

Quarta escena:

En aquesta, els exploradors arriben a la sabana junt amb el conseller, qui els donarà una sèrie d'indicacions perquè troben la segona part de la contrasenya. Quan la troben, la introdueixen a la màquina i viatgen al següent destí.

Cinquena escena:

Serà l'última que es treballarà en aquesta segona sessió. Representaran en aquesta, l'arribada dels exploradors a Àsia, lloc on trobaran dificultats per a aconseguir reunir-se amb el representant i els consellers, ja que es perden a la selva. Al final d'aquesta escena, els exploradors descobriran que s'estan apropant a una ciutat Xinesa.

TERCERA SESSIÓ: Es dedicarà aquesta sessió a inventar els diàlegs de les escenes sis, set i vuit.

Escena sis:

Aquesta es desenvoluparà en la tercera sessió. L'alumnat haurà de crear el diàleg per a La següent situació. Els exploradors arriben a la ciutat asiàtica, on trobaran al conseller d'hidrografia. Aquest, els

indicarà que hauran de creuar el riu per a arribar a la tercera part de la contrasenya, que la té el representant asiàtic.

Escena set:

A aquesta, els exploradors estaran davant del riu qüestionant-se com creuar-lo, quan una dona, que es presenta com la consellera d'activitats humanes, els proposa que es facen passar per agricultors que necessiten anar a negociar amb altres agricultors. D'aquesta manera, aconsegueixen travessar el riu.

Escena huit:

A aquesta, els exploradors es troben a l'altra part del riu ja units amb el representant i la resta de consellers que els entregaran la tercera part de la contrasenya després d'una intensa conversa.

QUARTA SESSIÓ: Es destinarà a la creació dels diàlegs de la novena, la dècima i l'última escena.

Novena escena:

Els exploradors arriben a Oceania, on, ràpidament, troben a la representant i als seus consellers. Aquests, els donen la quarta part de la contrasenya després d'una extensa conversa sobre les peculiaritats del continent.

Dècima escena:

Els exploradors arriben molt cansats al continent americà, i després de moltes hores buscant al representant o a alguna consellera, i quan estaven a punt de rendir-se, troben a una dona velleta que els indica que la part de la contrasenya que els falta la trobaran si l'escolten atentament. Després d'una conversa una mica estranya, els exploradors aconsegueixen deduir que deuen esperar allí al representant i els seus consellers. Quan aquests arriben, es troben als exploradors adormits, i després de despertar-los i d'explicar-los que ja estan prop del final, els donen l'última part de la contrasenya.

Última escena:

En aquesta, els exploradors apareixeran a la casa vella del principi, on recordaran la gran aventura i on es plantejaran si faran funcionar o no la màquina del temps. En aquest cas, la docent els donarà una possible opció de final: els exploradors decideixen viatjar en el temps per a tornar al principi del viatge i canviar la història: aquesta vegada, cada vegada que se'n vagin d'un continent, portaran amb ells a tots els personatges amb els quals es troben perquè en arribar a casa, s'han adonat de tot el que els han aportat les diferències culturals i de tot el que ha après dels altres.

Una vegada creada l'obra, es donarà pas als assajos, que ocuparan cinc sessions, dos de Socials i tres de Llengua.

ESCENES	VESTUARI	DECORAT	IL·LUMINACIÓ	SONS
INTRODUCCIÓ	Xiquets: roba normal	Cap decorat, només la màquina del temps feta amb cartró i material reciclat.	Llum normal però amb intensitat baixada.	Cap.
ESCENA 1	Xiquets: d'exploradors Representant vestit d'alpinista amb motxilla d'esportista.	Muntanyes dibuixades sobre un cartó, simulant els arbres i arbustos amb dibuixos pintats amb temperes.	Bombetes normals per a simular la llum del sol.	S'escoltaran sons d'insectes, pardals...
ESCENA 2	Xiquets: exploradors Consellers: tots portaran pantalons i samarreta.	Es manté el mateix decorat que a l'escena 1.	Es manté la mateixa il·luminació que a l'escena 1.	Es mantenen els mateixos sons que a l'escena 1.
ESCENA 3	Xiquets: exploradors. Representant: Vestirà amb mocadors recreant el vestit típic àrab. Consellers: tots de negre i les xiques amb burca.	Dunes dibuixades sobre el cartó i pintades amb temperes.	Es posarà sobre les bombetes paper taronja recreant la il·luminació del desert.	Música representativa d'Àfrica.
ESCENA 4	Es manté igual que a l'escena 3	Es recrearà la sabana dibuixant i pintant amb temperes sobre un cartró.	Es mantindrà igual que a l'escena 3.	Es reproduiran els sons de la Sabana.

ESCENA 5	Xiquets: exploradors	Es recrearà la selva dibuixant i pintant amb temperes sobre un cartró.	Deixarem les llums utilitzades per a les escenes 1 i 2.	Es reproduiran sons que recordaran a la selva.
ESCENA 6	Xiquets: exploradors. Conseller: vestit tot de roig amb un barret xinès.	Es pintarà amb temperes sobre un cartó un temple xinès.	Paper roig sobre algunes bombetes.	Es reproduirà música asiàtica tradicional.
ESCENA 7	Xiquets: exploradors. Quan passen per agricultors, es canviaran el barret d'explorador per un de xinès i es llevaran la jaqueta per a anar en camisa i pantalons.	Es mantindrà el mateix que a l'escena 6, i es farà com si el riu estiguera amagat darrere les cortines.	Es manté igual que a l'escena 6.	Es manté igual que a l'escena 6.
ESCENA 8	Xiquets: agricultors xinesos	Es manté igual.	Es manté igual.	Es manté igual.
ESCENA 9	Xiquets: exploradors Representant i consellers: banyador i camiseta.	Es dibuixarà sobre un cartró la platja.	Semblant a la de la primera escena però amb algunes bombetes amb paper blau.	Música australiana.
ESCENA 10	Xiquets: exploradors. Vellea: vestit típic mexicà. Consellers: tots de blanc.	El Salvador dibuixat a un cartró sobre la muntanya al fons de l'escenari.	Bombetes normals.	Música tradicional de Brasil.

ESCENA 11	Xiquets: exploradors	El mateix que a la introducció.	Llum normal amb la intensitat baixada.	Cap so.
-----------	----------------------	---------------------------------	--	---------

A més, paral·lelament a tot aquest treball, es dedicaran quatre sessions de plàstica per a la realització dels decorats i dues de música. A plàstica, es realitzaran dissenys previs i es farà el decorat i la màquina del temps (ANNEX 4) al decorat final al llarg d'aquestes sessions, i a música farem una recerca de com sona cada lloc (ANNEX 5). Aquesta recerca ens ajudarà a conèixer en més profunditat la cultura dels diferents continents, i ens permetrà utilitzar sons o cançons per a l'obra final.

4.5.3. Activitat final

L'activitat final serà la representació de l'obra. S'utilitzarà un festival, un dia representatiu del centre o una vesprada abans d'algunes vacances per a representar-la a tot el centre. Com que és una activitat cultural, es representarà en un espai municipal en lloc de l'escola. Amb això, es faran invitacions per als familiars i un llibret representatiu de l'obra on apareixerà un xicotet resum de l'obra i el nom de tots els actors i actrius. Això servirà per a donar-li importància i valor a la feina feta per tot l'alumnat.

Aquesta obra servirà per a avaluar una part del projecte, juntament amb el procés d'aprenentatge i creació de l'obra i a un Kahoot (ANNEX 5) que es farà per a avaluar els continguts d'una forma més teòrica. A més, es passaran totes les fitxes de coneixements previs perquè les tornen a fer i així valorar tot el que han après.

Per últim, com que s'haurà gravat la representació de l'obra, es visualitzarà el vídeo perquè ells i elles s'autoavaluen tenint en compte tot el seu procés i tot el seu aprenentatge.

4.6. Elements transversals

Al llarg de tota la proposta, es té en compte la transversalitat com un element clau per a la realització del projecte. Sense la implicació de diferents assignatures en les diferents activitats no es podria portar a terme un projecte com aquest.

És necessària la implicació de la música per a treballar les diferències culturals transmeses mitjançant les cançons representatives de cada lloc, diferenciant el significat que aquestes tenen en cada part del món. A més, l'ús de les TIC és totalment necessari al llarg de totes les activitats, passant per la utilització d'Internet per a aconseguir inspiració per als decorats i els sons fins a la visualització final de l'obra a l'aula. És imprescindible també el paper de Plàstica al projecte per a la

creació de la màquina del temps i dels decorats, fomentant la reutilització de material reciclat. Per últim, l'assignatura de Llengua Valenciana es veu treballada al llarg de tot el projecte. Es treballen, des del primer moment, la comprensió oral, la comprensió lectora i l'expressió escrita amb la recerca, la selecció i la síntesi de la informació i en la creació dels guions de l'obra. Altrament, l'expressió oral té un paper imprescindible al projecte, ja que són els i les alumnes els qui han d'assajar i representar l'obra. Per últim, tots els continguts referents a la tipologia teatral es treballen amb la seua creació i la seua representació, escrivint els diàlegs correctament, fent ús de les acotacions i respectant l'estructura teatral al llarg de tota l'obra.

5. CONCLUSIONS

Al llarg de tot aquest procés de creació he estat perseguint un objectiu clar: crear una proposta com a futura mestra que fóra enriquidora, diferent i atractiva per a l'alumnat. El fet d'haver creat un TFG de tipus professionalitzador m'ha motivat a documentar-me sobre metodologies que em semblaven interessants per a treballar a l'aula, com el teatre i el treball cooperatiu. A més, m'ha permés plantejar-me quin tipus de mestra vull ser i quin paper vull que tinguen les meues futures alumnes.

D'altra banda, en crear una proposta amb la idea que posteriorment es porte a terme en una escola, m'he adonat de tota la feina que requereix voler aportar projectes originals i diferents de l'aula. Tot i això, considere que és molt important que les i els docents consideren noves metodologies i estiguen en continu creixement professional per a oferir als i a les alumnes una educació en la qual ells i elles gaudisquen i apreguen sentint-se part important del procés d'aprenentatge.

A més, considere que al llarg de tota la proposta s'han anat tenint en compte els objectius plantejats a la justificació a l'hora de proposar un projecte transversal, inclusiu i motivador per a l'alumnat. Es cobreix la transversalitat considerant altres assignatures implicades com Llengua, Matemàtiques i inclús Música, la inclusió fomentant el treball cooperatiu i l'acceptació de tot l'alumnat com igual i la motivació fent-los partícips de cada pas endavant que es dona al projecte.

Tanmateix, considere que el projecte fomenta el respecte a la diversitat cultural d'una forma molt clara, ja que, en treballar els mateixos continguts dels diferents continents, ajudem al fet que l'alumnat tinga una visió global del món i valore cada part d'aquest per igual. A més, transmet de manera indirecta el respecte a la diversitat i l'acceptació de les diferents cultures com a font d'enriquiment. El motiu per què considere que s'aprén d'una manera diferent es veu justificat en l'enfocament que segueix el projecte des del primer moment, ja que dona valor a l'alumnat com a protagonista del procés d'ensenyança-aprenentatge, potencia la cooperació entre els companys i companyes i fomenta la creativitat, fent partícip finalment a tota la comunitat educativa amb l'actuació final. De manera paral·lela, es tenen en consideració les TIC, que es treballen amb la cerca

autònoma i amb l'opció de penjar l'obra representada en la web de l'escola, donant importància al teatre en el centre com a possible metodologia per a l'adquisició de nous coneixements.

És tot això el que em fa considerar la proposta com a projecte a portar a terme com a futura mestra, perquè, tot i que no l'he posat en pràctica al Pràcticum, he viscut la realitat escolar i em sembla que és una proposta que pot funcionar en el context educatiu. Per contra, crec que hi ha parts del projecte que, portant-lo a terme en una escola, es podrien ampliar sempre que més mestres de l'escola estiguessen disposats a participar. Es podrien implicar molt més continguts de les altres assignatures aconseguint la coordinació de tots els especialistes per a crear un projecte en què totes les assignatures tinguessin part. També podria posar-se en comú amb altres escoles del municipi, representant cada escola uns continguts diferents i inclús, es podria incorporar l'assignatura d'anglès i crear un projecte e-twinning amb una escola d'altre país.

Tot i això, també crec que amb més temps, podria haver creat les meues pròpies webs per a assegurar-me que l'alumnat rep informació de qualitat mentre busca informació de manera autònoma i podria donar més ajuda a l'hora de començar a escriure l'obra. És per això que considere que amb més experiència i temps, el projecte podria ser més enriquidor del que ja ho és.

Gràcies a la creació d'aquesta proposta, m'he sentit realment en el paper d'una mestra creant un projecte per al seu alumnat, i és d'aquesta manera, de la que pense que realment s'aprén, considerant idees que t'agradaria portar a terme i creant una proposta que ho intente.

Jo, des del primer moment, he tingut clar que volia introduir el teatre com a eina educativa, però tal vegada, com que aquest és un projecte que té en compte molts continguts, pot ser una mica complicat per a l'alumnat crear tots els diàlegs. Potser, seria més enriquidor crear quasi tota l'obra entre els docents implicats en el projecte deixant només el final per a l'alumnat, fent-los així partícips de la creació de l'obra però sense deixar-los el pes de crear tots els diàlegs. A més a més, seria també una possibilitat implicar als pares i mares amb la creació del vestuari, perquè d'aquesta manera, estiguen també dins del projecte, assabentant-se dels passos que es van donant i sent part del procés educatiu dels seus fills i filles.

6. BIBLIOGRAFIA I WEBGRAFIA

Johnson, D., Johnson, R., Holubec, E. (1999). *El aprendizaje cooperativo en el aula*. Buenos Aires: Paidós.

Arias, J., Cárdenas, C. Estupiñán. F. (2005). *Aprendizaje cooperativo*. Bogotá

Martínez, J., Gómez, F., (2010). *La técnica puzzle de Aronson: descripción y desarrollo*.

Pujolás, P. (2008). *Nueve ideas clave. El aprendizaje cooperativo*. Barcelona: Graó.

Isabel Agüero. (2007). Teatro en el aula. *Revista Padres y Maestros*, 331, p.14-17.

Lluch, J., Salinas, J.. (1996). *La diversidad cultural en la práctica educativa*. Madrid: Ministerio de Educación y Cultura .

Mesa, H. (2017) El teatro como herramienta educativa: estimulación sensorial y desarrollo cognitivo. *Educación 3.0*. Recuperado de <https://www.educaciontrespuntocero.com/recursos/educacion-emocional/teatro-herramienta-educativa-estimulacion-sensorial-desarrollo-cognitivo/43629.html>

García Velasco, A. (2008). Juego teatral, dramatización y teatro como recursos didácticos.

Primeras noticias. *Revista de literatura* , 233, p.29-37.

Fernández, I. (2009). Fomento de las habilidades sociales a través del teatro. *Innovación y experiencias educativas*. 23, p.4.

Ramiro, E. y Gil, J.V. (2017). *Imaginación y creatividad matemática en las ciencias sociales*. *Revista d'innovació educativa*, 18, 55-61.

Muñoz, C., Crespi, R. y Anghes, R. (2011). *Habilidades sociales*. Madrid: Paraninfo.

Murillo, M (1992). *Teatro en la escuela*. Educación y biblioteca, 32, p.58.

Blanco, A., Regueiro, JM^a. González, M. (2016) El teatro como herraamienta socializadora para personas con asperger. *Revista Española de Orientación y Psicopedagogía*, 27. Recuperado de <http://www.redalyc.org/articulo.oa?id=338246883008>

Casals, J. (2007). Entrevista a Philippe Meirieu. "Es responsabilidad del educador provocar el deseo de aprender". *Cuadernos de Pedagogía*

Garcia, R; Traver, J i Candela, I (2001). *Aprendizaje coopertivo. Fundamentos, características y técnicas*. Madrid: CCS-ICCE.

Blanco, A (2006). *El teatro documento como herramienta de enseñanza*. Alacant: Universitat d'Alacant.

7. ANNEXOS

ANNEX 1: FITXA CONTINGUTS PREVIS.

Aquestes seran les fitxes que es passaran a l'alumnat per a veure els coneixements previs que tenen abans de començar el projecte.

QUÈ SABEM D'AMÈRICA?

1. Saps situar Amèrica en un mapa? Assenyala quina part del món pertany a aquest continent.

2. Coneixes algun país que forme part d'Amèrica? Nomena'l.

---

3. Quins mars o oceans envolten el continent americà?

---

4. Coneixes algun riu d'Amèrica? Nomena'l.

---

5. Quins són els climes predominants d'Amèrica?

---

6. Quines són les principals activitats humanes al continent americà?

QUÈ SABEM D'EUROPA?

1. Saps situar Europa en un mapa? Assenyala quina part del món pertany a aquest continent.

2. Coneixes algun país que forme part d'Europa Nomena'l.

---

3. Quins mars o oceans envolten el continent europeu?

---

4. Coneixes algun riu d'Europa? Nomena'l.

---

5. Quins són els climes predominants d'Europa?

---

6. Quines són les principals activitats humanes al continent europeu?

QUÈ SABEM D'ÀSIA?

1. Saps situar Àsia en un mapa? Assenyala quina part del món pertany a aquest continent.

2. Coneixes algun país que formi part d'Àsia? Nomena'l.

---

3. Quins mars o oceans envolten el continent asiàtic?

---

4. Coneixes algun riu d'Àsia? Nomena'l.

---

5. Quins són els climes predominants d'Àsia?

---

6. Quines són les principals activitats humanes al continent asiàtic?

QUÈ SABEM D'EUROPA?

1. Saps situar Europa en un mapa? Assenyala quina part del món pertany a aquest continent.

2. Coneixes algun país que forme part d'Europa Nomena'l.

---

3. Quins mars o oceans envolten el continent europeu?

---

4. Coneixes algun riu d'Europa? Nomena'l.

---

5. Quins són els climes predominants d'Europa?

---

6. Quines són les principals activitats humanes al continent europeu?

QUÈ SABEM D'OCEANIA?

1. Saps situar Oceania en un mapa? Assenyala quina part del món pertany a aquest continent.

2. Coneixes algun país que forme part d'Oceania? Nomena'l.

---

3. Quins mars o oceans envolten el continent oceànic?

---

4. Coneixes algun riu d'Oceania? Nomena'l.

---

5. Quins són els climes predominants d'Oceania?

---

6. Quines són les principals activitats humanes al continent oceànic?

ANNEX 2. VÍDEOS CONTAMINACIÓ

<https://www.youtube.com/watch?v=ISEL6ZXiHMk>

<https://www.youtube.com/watch?v=ISEL6ZXiHMk>

ANNEX 3: WEBS SELECCIONADES PER A LA RECERCA AUTÒNOMA.

Informació general: <http://www3.gobiernodecanarias.org/medusa/ecoblog/msuaump/sociales/tema-5/>

Climes als continents: https://www.taringa.net/+apuntes_y_monografias/climas-america-asia-europa-africa-oceania_12o3qs

Activitats humanes/situacions migratòries:

Rius Europa: (<https://www.fundacionaquae.org/wiki-aquae/rios/los-principales-rios-de-europa/>)

Rius Amèrica: <https://www.saberespractico.com/geografia/rios/principales-rios-de-america-con-mapa/>

Rius Àfrica: <https://www.saberespractico.com/geografia/rios/principales-rios-de-africa-con-mapa/#more-4242>

Rius Àsia: <https://www.saberespractico.com/geografia/rios/cuales-son-los-3-rios-mas-largos-de-asia/#more-8049>

Rius Oceania: <https://www.saberespractico.com/geografia/rios/principales-rios-de-oceania-con-mapa/#more-4548>

Clima Àfrica: <https://www.cultura10.org/afrika/clima/>

Clima Europa: <https://sextoalqueria6.wixsite.com/europa/untitled-c3dq>

Clima Oceania: <https://geografia.laguia2000.com/climatologia/oceania-clima-y-vegetacion>

Clima Amèrica. <http://geooameericaa.blogspot.com/2010/10/los-diferentes-climas-en-america.html>

Clima Àsia: <https://www.clima-de.com/asia/>

Activitats humanes: Oceania: <http://santamariaadriangomez.blogspot.com/2013/05/sector-primario-secundario-y-terciario.html>

ANNEX 4. MÀQUINA DEL TEMPS

ANNEX 5. MÚSICA DE L'OBRA

Escenes 1 i 2: <https://www.youtube.com/watch?v=cHqjxh2Sw5w&t=185s>

Escena 3: https://www.youtube.com/watch?v=YtM2Sc_SdPU&t=29s

Escena 4: https://www.youtube.com/watch?v=Q76CCam_-pw&t=496s

Escena 5: <https://www.youtube.com/watch?v=7llu033ydSw&t=119s>

Escenes 6, 7 i 8: https://www.youtube.com/watch?v=tYDUPU_CZUg

Escena 9: <https://www.youtube.com/watch?v=spziu5m0xKc>

Escena 10: <https://www.youtube.com/watch?v=7DNsBhfljO0&t=630s>

ANNEX 6. KAHHOT PER A L'AVAUACIÓ DELS CONTINGUTS.

El kahoot es realitzarà de manera individual i ens servirà com a element principal d'avaluació junt a la fitxa de continguts i al procés i resultat de l'obra de teatre.

<https://create.kahoot.it/details/ea3248f2-6647-4fc2-844c-730263db8267>